

[Undervisningsministeren.]

ning. Den foreslåede ordning går i hovedtrækkene ud på følgende:

1. Den udøvende kunstners præstation — hans fremførelse eller udførelse af et åndsværk — må ikke uden hans samtykke optages på grammofonplade, på lydbånd, film eller lignende.
2. Den må heller ikke uden hans samtykke udsendes i radio eller fjernsyn eller på anden måde gøres tilgængelig for almenheden.
3. Når en præstation er optaget på grammofonplade, bånd eller film, må den ikke kopieres uden kunstnerens samtykke. Denne beskyttelse skal vare i 25 år.
4. Når en optagelse på grammofonplade eller lignende benyttes til udsendelse i radio eller fjernsyn, skal ikke alene fabrikanten af pladen, men også de udøvende kunstnere, der har medvirket, have krav på et vederlag. De udøvende kunstneres vederlagskrav kan dog kun gøres gældende over for radioen gennem grammofonpladefabrikanten. (der allerede efter gældende ret har krav på honorering).
5. De udøvende kunstnere får en beskyttelse af deres personligt ideelle interesser, altså en såkaldt droit moral, svarende til ophavsmændenes.

Alt dette stemmer nogenlunde overens med, hvad man kan forudse vil blive indholdet af en kommende international konvention på området. Bestemmelser af lignende indhold er også optaget i de svenske og finske lovforslag. I Norge er man derimod gået en anden vej. Man har indtil videre ikke ønsket at give de udøvende kunstnere personlige rettigheder, men har søgt at løse en side af problemet ved en midlertidig lov af 1956 om erlæggelse af visse afgifter ved optagelsen af musik på grammofonplader o. lign. og ved brugen af mekanisk musik. Disse afgifter indgår i en fond, hvis midler anvendes som støtte til norske kunstnere og grammofonselskaber.

Man både kan og bør naturligvis spørge, om det nu virkelig er nødvendigt at indføre en helt ny beskyttelseslovgivning til fordel for en gruppe kunstnere, som hidtil har kunnet klare sig uden.

Selv om man anerkender den indsats, der gøres af de udøvende kunstnere som lige

så betydningsfuld og i sig selv lige så værdig til beskyttelse som de skabende kunstneres, er det jo ikke dermed givet, at de har helt det samme behov for en beskyttelseslovgivning som de egentlige ophavsmænd. Man kan — som det er blevet gjort af dem, der stiller sig tvivlende over for nødvendigheden af den nye beskyttelse — henvise til, at de udøvende kunstnere dog på mange måder står stærkere end de skabende, og at deres organisationer — i hvert fald på en del felter — har været i stand til at skaffe dem rimelige og gode arbejdsvilkår gennem forhandling. Dette er også rigtigt, men man må alligevel nok erkende, at der er en reel trang til retsbeskyttelse i de særlige situationer, der omfattes af lovforslagets bestemmelser, d. v. s. overalt hvor det drejer sig om de udøvende kunstneres forhold til de moderne massekommunikationsmidler.

Der er et særligt spørgsmål, som jeg gerne vil nævne i denne sammenhæng. De nye beskyttelsesregler vil medføre, at det kgl. teaters forestillinger for fremtiden normalt ikke vil kunne transmitteres af radio eller fjernsyn, medmindre der foreligger samtykke hertil fra de medvirkende kunstnere. Jeg har anset det for rigtigst at lade beskyttelsen omfatte alle udøvende kunstnere, uanset om de er ansat eller optræder det ene eller det andet sted. Men jeg vil gerne, så kraftigt jeg kan, understrege den tillid, der herved er vist kunstnerne ved den scene, som gerne skulle være et teater for hele landet, og det særlige ansvar, som de nye bestemmelser lægger på dem. Det er jo en given sag, at det ville være overordentlig uheldigt, om et af resultaterne af den nye beskyttelsesordning blev en indskrænkning i radioens og fjernsynets nuværende benyttelse af transmissioner fra teatret. Noget sådant ville ikke vinde forståelse i befolkningen, og jeg håber — og tror i øvrigt også — at man på teatret vil være i stand til at finde en fornuftig og rimelig måde at praktisere de nye bestemmelser på, således at de ikke kommer til at virke til skade for det kgl. teaters position som nationalscene.

Jeg skal derefter sige nogle ord om forslaget til lov om retten til fotografiske billeder.